

Nr 592

Av herrar **Adolfsson** och **Lager**, *angående förtida uttag av folkpension, m.m.*

(Lika lydande med motion nr 720 i Andra kammaren)

Enligt lagen om allmän försäkring vid 1962 års riksdag kan efter särskild framställning ålderspension erhållas redan från och med den månad den försäkrade fyller 63 år. Pensionsbeloppet reduceras med 0,6 % för varje månad som återstår till ingången av den månad då 67 års ålder uppnås.

Denna reduktion fortsätter även efter att pensionären uppnått 67 års ålder. Till denna nackdel kommer att rätten till hustrutillägg och barntillägg förloras, likaså det kommunala bostadstillägget.

Det måste anses vara orimligt att en människa som tvingas att sluta arbeta på grund av sjukdom och nedsatta krafter, dock inte i den grad att förtidspension kan erhållas, skall försättas i ett sådant ogynnsamt läge. I praktiken har dessutom inträffat att personer i god tro sökt ett förtida uttag av pension. När de så småningom fått sin ansökan beviljad, har de först då upplysts om att de går miste om ovan uppräknade tillägg. Drabbas de därefter av sjukdom och måste söka sjukhusvård kommer en ny obehaglig överraskning. De blir utförsäkrade efter 180 dagar. Av sin reducerade förtida pension blir de nödsakade att betala sjukhusvården själva.

Det måste anses anmärkningsvärt att en byråchef i ett radioprogram i början av februari 1963 fick lov att framträda och uttala en varning mot att uttaga förtida pension utan att anlita sakkunnig hjälp. Stockholms-Tidningen rubricerade ett uttalande av samme byråchef med »Varning till 63-åringar: ATP-pension i förtid kan vara dålig affär». En översyn av bestämmelsen är uppenbart nödvändig, och det måste anses vara rättmätigt att pensionsbeloppet efter uppnådda 67 år icke minskas.

Angående avgiften för sjukhusvård

Den tillsatta sjukförsäkringsutredningen har till uppgift att bl.a. granska för- och nackdelarna av helt fri sjukhusvård. Till detta skall på grund härav endast understrykas att principen bör vara helt fri sjukhusvård. I tider då det råder stark personalbrist vid sjukhusen bör inte arbetsbelastning förekomma med avgiftsregistreringar m.m. Detta gäller också försäkringskassornas personal. Om vi i avvaktan på utredningens förslag avstår från att på den punkten ställa något särskilt yrkande, kan inte begränsningen av folkpensionärernas-förtidspensionärernas fria sjukhusvård till 180 dagar

godtagas. Begränsningen till 180 dagar är en alltför otillräcklig sjukhjälpstid för t.ex. sådana recidiverande sjukdomar som astma, tuberkulos, hjärt- och kärlsjukdomar. Som regel får andra samhällsorgan (socialvården) gripa in när vederbörande förbrukat de 180 dagarnas sjukhusvård. För sådana sjuka kvarstår ju kostnaden för bostad, familjens försörjning etc. under hela sjukhusvistelsen. Till detta kommer bestämmelsens diskriminerande innebörd, som måste anses vara ovärdig vårt nutida samhälle.

Läkarvårds- och läkemedelskostnaderna

Det förekommer i tyvärr alltför få kommuner att man ersätter pensionärernas läkar- och medicinkostnader. Dessa är emellertid betungande för personer med enbart pensionsbeloppen att tillgå. Även om vissa läkemedel är helt kostnadsfria för en del långtidssjukdomar och även om prisnedsättning erhålles, borde frågan om full ersättning för folkpensionärernas läkar- och medicinkostnader brytas ut och få en separat lösning utan att avvakta någon ändring i lagen om allmän försäkring i sin helhet. De i den kommunistiska motionen nr II: 446 vid 1963 års riksdag anförda synpunkterna har alltjämt helt och fullt giltighet.

De i denna motion föreslagna ändringarna är enligt vår mening samtliga av den angelägenhetsgrad att de redan vid årets riksdag bör bli föremål för ett beslut.

Vi hemställer därför,

att riksdagen beslutar om sådan ändring i lagen om allmän försäkring, att i denna motion påtalade olägenheter vid förtida uttag av folkpension upphäves respektive att i sådant fall full pension erhålles vid uppnådda 67 års ålder; samt

att begränsningen av ersättningen till folk- och förtidspensionärerna för sjukhusvård till 180 dagar upphäves;

att en särbestämmelse införes för folk- och förtidspensionärer avseende full ersättning genom försäkringskassorna för läkar- och medicinkostnader;

att riksdagen till vederbörande utskott hemställer att utarbeta och för riksdagen förelägga förslag till lagtext.

Stockholm i januari 1964

Gunnar Adolfsson

Fritjof Lager